

Nr 182.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt två läroverksvaktmästare; given Stockholms slott den 16 mars 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—2:o hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

N. J. F. Almkvist.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMBIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Almkvist anför härafter:

1:o.

Hos Kungl. Maj:t har rektor vid statens provskola, nya elementarskolan i Stockholm anhållit om utverkande av pension från och med den 1 juli 1928 åt vaktmästaren vid nämnda skola Anna Lovisa Strömgren, född Jarl.

Av handlingarna i ärendet framgår, att Anna Lovisa Strömgren är född den 20 maj 1861, att hon är änka efter vaktmästaren vid läroverket Carl

Pension åt
läroverks-
vaktmästaren
Anna Lovisa
Strömgren.

Viktor Strömgren, att hon från det att denne den 1 oktober 1891 tillträdde vaktmästarbefattningen och till hans död den 17 september 1917 skött portvaktssysslan jämte andra göromål vid läroverket, att hon alltifrån mannens död självständigt skött vaktmästarbefattningen med tillhjälp av en vuxen dotter, att hon under hela sin tjänstetid vid läroverket utfört sitt arbete med största plikttröhet, omsorg och omtanke och med outtröttlig flit samt städse fört en hedrande vandel, ävensom att hon i egenskap av vaktmästare vid läroverket åtnjuter kontant lön av 250 kronor i månaden eller 3,000 kronor för år jämte fri bostad om två rum och kök, varav ett av rummen är att räkna såsom portvakttrum. Till handlingarna är vidare fogat ett läkarintyg, av vilket framgår, att Anna Lovisa Strömgren på grund av sjukdom är för framtiden oförmögen att sköta sin befattning.

Skolöverstyrelsen har i utlåtande den 27 februari 1928 anfört bland annat följande:

Enligt ett av läroverksöverstyrelsen den 12 september 1911 avgivet förslag till läroverksvaktmästares pensionering, vilket legat till grund för åtskilliga av riksdagen beviljade pensioner åt sådana befattningshavare, är Anna Lovisa Strömgrens vaktmästarbefattning vid statens provskola, nya elementarskolan i Stockholm att hänföra till den pensionsklass, som överstyrelsen föreslagit för förste vaktmästare vid högre allmänt läroverk. Till vaktmästare av nämnda pensionsklass har pension senast beviljats av 1926 års riksdag, då pension beviljades till bland andra vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Hälsingborg B. Leijon; och bestämdes då ifrågavarande pension till 1,584 kronor, d. v. s. det belopp, vartill en pension av 1,100 kronor — det pensionsbelopp, som alltsedan år 1923 av riksdagen beviljats till vaktmästare av ifrågavarande pensionsklass, i de fall då vederbörande sökande uppnått en tjänstålder av minst 30 år — uppgår vid omräkning efter de i kungörelsen den 18 juni 1925, nr 280, angivna grunder för bestämmande av nyreglerad pension. Med anledning härav torde, om i den av Anna Lovisa Strömgren intjänade tjänstetiden i statens tjänst inräknas de år, under vilka hon under mannens livstid skött portvaktssysslan vid läroverket, i vilket fall hon innehar 36 tjänstår i statens tjänst, jämväl till henne böra beviljas en pension av 1,584 kronor.

Om åter hennes tjänstetid såsom portvakt icke anses kunna tillgodoräknas henne vid beviljandet av pension för hennes vaktmästarbefattning vid läroverket, torde hon icke kunna erhålla full pension för sistnämnda befattning, utan torde hennes pension för ifrågavarande befattning i så fall, i överensstämmelse med det av 1924 års riksdag fattade beslutet angående beviljande av avkortad pension till f. d. gymnastikvaktmästaren och eldaren vid högre allmänna läroverket i Hälsingborg C. A. Persson, böra beräknas till ett belopp, som utgör 10/30 av 1,100 kronor, eller till 366 kronor 67 öre, vilket pensionsbelopp, omräknat efter de i kungörelserna den 15 juni 1922, nr 360, och den 18 juni 1925, nr 280, angivna grunder för bestämmande av nyreglerad pension, uppgår till ett belopp av 744 kronor. Vid sådant beräkningssätt torde emellertid Anna Lovisa Strömgren — i överensstämmelse med av riksdagen vid flera föregående tillfällen fattade beslut i fråga om pension till änka efter vaktmästare vid allmänt läroverk — böra beviljas även änkepension. Överstyrelsen får i sådant hänseende framhålla, att vaktmästaren C. V. Strömgren under nära 26 år tjänstgjort såsom vaktmästare vid ovannämnda läroverk och att Anna Lovisa Strömgren under

hela denna tid skött en del av de göromål, som varit förenade med vaktmästarsysslan. Med anledning härav och med hänsyn till det av 1926 års riksdag gjorda uttalandet i fråga om allmänna synpunkter beträffande pensionering av statstjänarens efterlevande (riksdagens skrivelse nr 149 sid. 4 f.) och samma riksdags beslut i fråga om pension till förre vaktmästaren vid Kungsholmens realskola i Stockholm A. Andersson Dahls änka Johanna Olofsdotter Dahl, född Dimberg, (riksdagens skrivelse nr 149 punkt 20), torde, därest till Anna Lovisa Strömgren beviljas tjänstepension för endast 10 tjänstår, till henne i hennes egenskap av änka efter vaktmästare Strömgren böra beviljas en årlig pension av 444 kronor.

I ärendet har *statskontoret* den 2 mars 1928 avgivit utlåtande.

Vad i ärendet blivit meddelat och anført synes statskontoret innefatta goda skäl att bereda Anna Lovisa Strömgren någon pension av statsmedel, när hon inom kort nödgas lämna sin vaktmästarsyssla vid nya elementarskolan. Det av skolöverstyrelsen främst föreslagna pensionsbeloppet 1,584 kronor måste dock anses vara för högt; och ej heller kan statskontoret tillstyrka skolöverstyrelsens alternativt framställda förslag, att hon må bekomma dels en tjänstepension å 744 kronor, dels ock en pension å 444 kronor i egenskap av änka efter förre vaktmästaren vid samma läroverk C. V. Strömgren. Med erinran att under liknande förhållanden, som här föreligga, vaktmästaren vid högre allmänna läroverket å Södermalm i Stockholm änkan Hildegard Constantia Törnblom av 1917 års riksdag erhållit pension till belopp av 600 kronor, motsvarande en nyreglerad pension av 996 kronor, skulle statskontoret vilja ifrågasätta, huruvida icke ett pensionsbelopp i detta fall av 1,056 kronor skulle kunna anses skäligt. Pensionen bör utgå från allmänna indragningsstaten samt från och med månaden näst efter den, vari Anna Lovisa Strömgren entledigas från sin syssla, åtnjutas under återstående livstiden.

Det synes mig skäligt, att Anna Lovisa Strömgren tillerkännes pension, då hon icke längre förmår utföra det arbete, som tillhör hennes tjänst. I fråga om beloppet ansluter jag mig till statskontorets mening. Departementschefen.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid statens provskola, nya elementarskolan i Stockholm Anna Lovisa Strömgren, född Jarl, må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från hennes innehavande befattning äger rum, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,056 kronor.

2:o.

Efter av gymnastikvaktmästaren vid högre allmänna läroverket å Östermalm i Stockholm Karl Johan Lindström hos rektor vid läroverket gjord framställning har rektor hos skolöverstyrelsen hemställt om utverkande av pension åt Lindström från och med den 1 oktober 1928. Pension åt
läroverks-
vaktmästaren
K. J. Lind-
ström.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Lindström är född den 20 mars 1860, att han varit i läroverkets tjänst anställd alltsedan den 1 juli 1903 och därvid med plikttrohet, nit och skicklighet fullgjort sina tjänstställiganden, samt att hans löneförmåner under de senaste åren utgjort *dels* kontant lön 1,980 kronor jämte dyrtidstillägg därå enligt de för statens tjänstemän gällande grunder, för år 1927 uppgående till 684 kronor, samt fri bostad om 2 rum och kök med värme och lyse, *dels ock* ersättning för städning 1,716 kronor, av vilket senare belopp emellertid en del åtgått till att avlöna av honom anställda städerskor, ävensom att han för sitt uppehälle efter avskedstagandet är väsentligt beroende av den pension, som kan komma att tillerkännas honom. Till handlingarna är vidare fogat ett av skolläkaren vid läroverket utfärdat intyg, av vilket framgår, att Lindström på grund av sjukdom numera icke kan i full utsträckning fullgöra de till gymnastikvaktmästarbefattningen vid läroverket hörande göromål.

Läroverkskollegiet vid läroverket har varmt förordat Lindström till erhållande av pension från statsverket.

Skolöverstyrelsen har med utlåtande av den 1 mars 1928 överlämnat rektors ifrågavarande framställning till Kungl. Maj:t och därvid anført bland annat följande:

Enligt ett av läroverksöverstyrelsen den 12 september 1911 avgivet förslag till läroverksvaktmästares pensionering, vilket legat till grund för åtskilliga av riksdagen beviljade pensioner åt sådana befattningshavare, är Lindströms vaktmästarbefattning vid högre allmänna läroverket å Östermalm i Stockholm att hänföra till den pensionsklass, som överstyrelsen föreslagit för förste vaktmästare vid högre allmänt läroverk. Till vaktmästare av nämnda pensionsklass har pension senast beviljats av 1926 års riksdag, då pension beviljades till bland andra vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Helsingborg B. Leijon; och bestämdes då ifrågavarande pension till 1,584 kronor, d. v. s. det belopp, vartill en pension av 1,100 kronor — det pensionsbelopp, som alltsedan år 1923 av riksdagen beviljats till vaktmästare av ifrågavarande pensionsklass, i de fall då vederbörande sökande uppnått en tjänstålder av minst 30 år — uppgår vid omräkning efter de i kungörelsen den 18 juni 1925 nr 280 angivna grunder för bestämmande av nyreglerad pension. Med anledning härav torde jämväl till Lindström böra beviljas pension, och torde, när Lindström vid avskedstagandet torde komma att innehava en tjänstetid av 25 tjänstår, sagda pension böra, i överensstämmelse med det av 1924 års riksdag fattade beslutet angående beviljande av avkortad pension till f. d. gymnastikvaktmästaren och eldaren vid högre allmänna läroverket i Hälsingborg C. A. Persson, beräknas till ett belopp, som utgör ²⁵/₃₀ av 1,100 kronor, eller 916 kronor 67 öre, vilket pensionsbelopp, omräknat efter de i kungörelserna den 15 juni 1922 nr 360 och den 18 juni 1925 nr 280 angivna grunder för bestämmande av nyreglerad pension, uppgår till ett belopp av 1,356 kronor.

Statskontoret, som avgivit utlåtande i ärendet den 6 mars 1928, har icke funnit något att erinra mot vad skolöverstyrelsen föreslagit.

Departement-
schefen.

Även jag anser, att pension bör beredas Lindström, och jag ansluter mig i fråga om beloppet till myndigheternas förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att gymnastikvaktmästaren vid högre allmänna läroverket å Östermalm i Stockholm Karl Johan Lindström må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från hans innehavande befattning äger rum, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,356 kronor.

Vad departementschefen sålunda under punkterna 1:o—2:o hemställt, behagar, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
I. A. Hedenlund.
